

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski narod“ velja:

v Ljubljani na doma dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnih prejemih:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Dajati naj se frankirajo. Recepti se ne vračajo.

Upravištvu: Knjižna ulica št. 5, 11. nadstropje levo, telefon št. 34.

Izjaja vsak dan svačar in vsakemu naročniku in prazniku.

Ismerati velja: petkrotopna peti vrsta na enkrat po 14 vin, na dvakrat po 12 vin, na trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročila, reklamacije, inserati itd. te je administrativno stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez izročila vpisane naročnice se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

na Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6-50
na mesec	2-20

na Nemčijo:

celo leto	K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:	
celo leto	K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravištvu: Knjižna ulica 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 35.

Malik - Stransky - Marchl.

V včerajšnji seji poslanske zbornice je imela »die voranleuchtende deutsche Kultur« svoj častni dan. Trije nemškega naroda res vredni parlamentarni zastopniki so dobili, oziroma si vzeli besedo. Malik, Stransky in Marchl — trije rene-gatje torej, kakor pričajo njihova imena — so izlivali svoj zol na slovenski narod. Psovali so, kakor se psuje samo v žganjarnah najnižje vrste in sramotili slovenski narod na nezasičen način, proglašujoč ga kot narod samih hudodelcev, lumpov in gaunerjev.

To kar so storili ti trije subjekti, je infamija najhujše vrste, infamija, ki smrdi nebu pod oblake, infamija, ki priča, da se toli proslavlja na nemška kultura ni čisto nič pri-jela nemških narodnih zastopnikov. Nemška kultura je pač velika, a Malik, Stransky in Marchl so vendar tako neomikani, surovi in podli, kakor bi Nemci sploh ne imeli nobene kulture. Zadnja hribovska jehovina na Slovenskem, če pride na kako zborovanje, se obnaša dostojnejše, kakor se obnašajo Malik, Stransky in Marchl v parlamentu, in ni ga na Slovenskem tako zverinsko surovega človeka, da bi kak narod-pavšalno tako sramotil, kakor je to storila rečena trojica včeraj v državnem zboru.

Če se hoče prav spoznati vsa infamija in hudobija teh zasramo-vanj, je treba le malo primerjati ru-brike v časnikih o kriminalnih slu-čajih. Kako strašne stvari se gode med Nemci in kako malenkostni so v primeri z njimi kriminalni slučaji med Slovenci. A vltic temu nam ne pride na misel, da bi nemški narod proglašali za narod hudodelcev, gaunerjev in lumpov.

Celo na ekscsah političnega zna-čaja, izvržajočih iz narodnostnih na-sprotij, se vidi velik razloček med Nemci in Slovenci. V septembrskih dneh je bilo v Ljubljani razbitih nekaj šip, a ne enemu Nemcu se ni skrivil ne en las. Nasprotno pa so pri vseh narodnostnih ekscsah v Celju, v Ptuj, v Kočevju itd. bili Slovenci dejansko napadeni in celo z noži. Ta so posamezni Nemci pokazali, da so bolj podobni steklim zverinam, kakor ljudem, ali ves nemški narod zato še ne obstoji iz samih hudodelcev, gaunerjev in lumpov.

Malik, Stransky, Marchl — pri čitanju njihovih govorov se vidi člo-veku, kakor bi se stekli psi zaganjali

v mirnega človeka. Da so taki sub-jekti mogoči kot poslanci, to daje misliti, to priča, kako blazna podiv-janost je ponekod zavladala med Nemci in kako breznežno sovraštvo prešinja gotove nemške kroge proti Slovencem.

Ni dvoma, da govore ti ljudje po informacijah kranjskih nemšku-tarjev. Pri vsaki priliki nastopajo kot pooblaščenici kranjskih nemšku-tarjev, in tolmačijo misli in čute teh naših nemškutarjev in ni dvoma, da so jim tudi kranjski nemškutarji do-povedali, da so Slovenci narod samih hudodelcev, gaunerjev in lumpov.

Take gade redimo Slovenci na svojih prsih. Kranjsko nemškutarstvo obstoji iz samih uradnikov, tr-govcev in obrtnikov. Slovenci jih ži-vimo in jih mastimo — žanjemo pa na usta Malikov, Stranskyh in Mar-cheljev zahvalo s tem, da nas progla-sajo za narod samih hudodelcev, gaunerjev in lumpov, kar se sicer čisto ujema s tem, kar ljubljanski nem-skutarji direktno pisarijo o nas v graške liste. Vse to priča novič, ka-ko delajo nemškutarji sistematično na to, razglasiti naš narod kot tolpo razbojnikov, ki bi se morala oblast-veno pokončiti, kot narod, ki ga je treba z vsemi silami zatreti. Tako nas grde in črne pred svetom in vne-majo fanatično sovraštvo zoper nas. To se drznejo, ker smo prenehli, ker ne znamo biti trdi in kruti.

Poslanska zbornica.

Proračunska debata.

Dunaj, 24. junija. Zbornica nadaljuje razpravo o državnem proračunu. Slovenski klerikalni posla-nec dr. Krek je v svojem govoru branil slovenske duhovnike pred napadi poslanca Wastiana in obširno govoril o narodnostnem boju na Spod-njem Štajerskem in Kranjskem. Gle-de laške pravne fakultete je govornik izjavil, da so Slovenci v principu za ustanovitev italijanskega vseučilišča, ne morejo pa dovoliti, da bi se to vseučilišče ustanovilo v Trstu. Naj se laška univerza ustanovi v ka-teremkoli čisto laškem mestu, pa bo-do Slovenci glasovali zanj, kakor en mož. Nadaljuje svoj govor je dr. Krek izjavil, da obsoja nevarne de-monstracije in naj se te prireajo v Ljubljani, Kočevju, Hebu ali v Wil-temu. To stališče je on vedno zasto-pal. Kar se tiče narodnega sporaz-uma, je govornik prepričan, da tak sporazum ni mogoč brez dejanskega sodelovanja socialne demokracije.

Imenovanje nemškega deželnega šol-skega nadzornika za Kranjsko je vnebovpijoča krivica, ki jo njegova stranka mora obsojati. To imenova-nje ni toliko narodna obremenitev, kakor sramota za državo. Imenova-nje se izvršilo iz zasede potom nareb-be, čemur so sicer vse stranke nas-protno, ker zahtevajo zakonito ure-ditev jezikovnega vprašanja. Ako se Slovenci bore proti taki politiki, ni to boj proti Nemcem, marveč borba proti neumni politiki. Koncem svo-jega govora je dr. Krek predlagal, naj se pri postavitvi »redne potrebš-čine finančnega ministrstva« črta 5000 K. Ta svoj predlog je utemelje-val s tem, da je minister Bilinski prevzel nekega časnikarja iz avstro-ogrskoe banke v finančno ministrstvo ter mu iz državnih sredstev nakazal plačo, da vpliva na časopise v smi-slu ministrom. Ako finančni mini-ster potrebuje za svoje svrhe poseb-nega žurnalista, naj ga plačuje iz svojih sredstev. — Ko se je finančni minister vitez Bilinski dvignil, da bi govoril, so ga obkolili Slovenci in Hrvatje ter mu klicali: »Abeng, iz-dajalec bosanskega naroda! Bosan-ske kmete hočete izstradati, sramota. Vas ne bomo poslušali!« Nato so Slo-venci in Hrvatje demonstrativno za-pustili dvorano.

Poljski socialist Liebermann je imel dolg govor, v katerem je ostro obsojal zunanjo politiko in državno upravo. Narodi v Avstriji, je rekel govornik, se nahajajo sedaj v položaju, da lahko kličejo vojni upravi: »Bog vzdrži cesarja, armada in penzionirane ministre, izstradani na-rod tega ne morejo več.«

Koncem seje je govoril Vsene-mec Malik. Govornik se je izjavil proti laški, kakor vobče proti vsaki nemški visoki šoli, dokler ne bo zajamčeno »upravičeno gospodstvo« nemštva v Avstriji z uveljavljenjem nemščine kot državnega jezika. Nato se je dotaknil interpelacije poslanca Hribarja glede zaplembe brošure o slovenskem vseučiliškem vprašanju. Trdil je, da je ta brošura tako agre-sivna proti Nemcem, da je predsed-nik pomišljal, da li bi kazalo to in-terpelacijo v celoti sprejeti v steno-grafski zapisnik.

Vsenemec Iro: »To je ščuvanje k sovražnostim proti drugim narod-nostim.«

Malik: »To je hudodelstvo.«

Vsenemec Stransky: »Ljub-ljanski Slovenci so vendar navajeni na hudodelstva.«

Dr. Benkovič: »To so pavšalne žalitve, ki si jih najodločnejše prepovedujemo.«

Iro: »Saj boste slišali, kdo pavšalno žali.«

Malik: »To ni zloraba poslan-skih pravic, to je navadna »hunds-fötterei«. (V slovenskem jeziku ni-mamo izraza za to »fino« nemško besedo, zato je ne moremo prevesti!) — To interpelacijo je treba natisni-ti, da ž njo pokažemo, na kakšni stopnji izobrazbe stoji slovenski na-rod in če imajo Slovenci pravico za-htevati svoje vseučilišče. Malik je nato prečital nekatere stavke iz broš-ure, v katerih se nemškimi profesor-imi očita, da so zagovorniki nemš-kih dijakov, ki se za nauke niti ne brigajo. To je nesramnost in lopov-stvo, za kar pisatelj zasluži soleno zausnicio.

Poslanec Hribar (stoječ za govornikom): »Kaj ste tu rekli?«

Malik: »Da, zato zasluži za-usnicio!«

Na te besede je nastal silen vihar med Slovenci, ki so z dvignjenimi pestmi navalili na Malika. Bili bi ga nemara dejansko napadli, ako bi se ne postavili med nje in Malika po-slanci Iro, Wolf in Stransky, ki so branili svojega somišljenika.

Dr. Benkovič: »To je poba-linstvo! Gospod predsednik pokliče-te ga k redu.«

Podpredsednik Pernerstor-fer: Poslanec Malik je rabil izraze, ki jih ne morem ponoviti. Pozivam ga zato k redu.«

Ko so govorili še Prokop, Bielo-hlawek, Kuchynka in Marechl, je predsednik zaključil sejo ob 10. zve-čer. — Prihodnja seja bo jutri ob 10. dopoldne.

»Slovanska enota«.

Dunaj, 24. junija. »Slovanska enota« je imela včeraj sejo, ki je trajala tri ure. Po dolgotrajni vsestran-ski debati, je sklenila, da smatra de-lavni program tekočega poletnega zasedanja z rešitvijo državnega proračuna kot izperan. Predsedniku češkega agrarnega kluba se je naroči-lo, naj o tem sklepu poroča na konfe-renci klubovih načelnikov.

Volitev v delegacije.

Dunaj, 24. junija. Ker name-rava predsedstvo poslanske zbornice že v jutrišnji seji odrediti volitve v delegacije, so se danes vršila med po-slanci posamihi kronovin pogajanja, da se doseže sporazum glede delega-tov. Štajersko bo to pot zastopal 1 krščanski socialce in 1 nemški na-

cionalce (v zadnjem zasedanju 1 kr-ščanski socialce in 1 slovenski kleri-kalec), Kranjsko 1 slovenski kleri-kalec, Goriško 1 Italijan (zad-njič 1 slovenski klerikalec), Koroško 1 nemški nacionalce, Trst 1 italijanski socialist, Istro 1 Hrvat (zadnjič Italijan) in Dalmacijo 1 Hrvat. Glede Češkega in Nižje Avstrijskega se doslej še ni posrečil kompromis.

Kriza v „Poljskem klubu“.

Praga, 24. junija. »Den«, gla-silo poslanca Kramafa poroča, da je prišlo včeraj v »Poljskem klubu« do vilarnih prizorov. Poslanci poljske ljudske stranke so predložili dokaze, da se raba poljskega jezika pri naj-viksem sodišču dosledno utesnuje. To dejstvo je povzročilo vihar ogorče-nosti proti ministrstvu. Razni govorniki so ostro napadali poljske mini-stre, da niso nikdar dovolj poučeni o naklepih nemških ministrov proti poljskim interesom. Češki poslanec Mastalka n. pr. je o teh stvareh veliko bolj informiran, kakor pa poljski ministri. O razkritju poslancev poljske ljudske stranke se je razvila vi-harna debata. Večina govornikov je vehementno napadala Bienenrthovo ministrstvo. Debata je bila prelože-na na jutri.

Iz Bolgarske.

Sofija, 24. junija. Danes se je vršila tu obravnava na tožbo biv-šega ministrskega predsednika dr. Gudevova proti poslancu Dimitriju Mi-ševu, ki je Gudevov očital, da je kot ministriški predsednik poveril pol milijona levov iz državne blagajne. Zaslisane priče so izpovedale za to-žitelja zelo obtežljivo. Z ozirom na to je Gudev odstopil od tožbe. Obravna-va je vzbudila veliko senzacijo.

Sofija, 24. junija. Vojno mi-nistrstvo bo v bodočem zasedanju za-htevalo, da mu dovoli sobranje 30 milijonov levov naknadnega kredita. Ta vsota se ima porabiti za utrd-be črnomoškega obrežja.

Iz Turčije.

Carigrad, 24. junija. Kret-sko vprašanje je stopilo v kritičen stadij. Vse kaže na to, da bo radi Krete prišlo do krvavega spora med Turčijo in Grško. Vojno ministrstvo je izdalo včeraj ukaz, s katerim je bi-lo pod zastavo poklicanih 20.000 rezervistov. Vse te rezerviste pošljejo na grško mejo.

Carigrad, 24. junija. Danes so obesili 9 delinkventov, ki jih je

LISTEK.

Pred sto leti.

XVII.

Za naslednika Bertrandu na me-sto generalnega guvernerja v Iliriji je bil imenovan maršal Junot vojvo-da d' Abrantès. Ta je bil dijak, ko je nastala francoska revolucija. Vrgel je knjige od sebe in vstopil v arma-do. Pri obleganju Tuolona se je tako odlikoval, da je postal Napoleon nanj pozoren. Z 29 leti je bil že general. Udeležil se je skoro vseh Napoleonov-ih vojsk. Ko je bil poslanik v Lizboni, je kar na svojo roko zapustil to mesto in šel na Nemško, kjer je bila tedaj vojna. Leta 1807 je s 1500 mož-ni pri Abrantesu premagal veliko večjo portugalsko-angelsko armado in zavzel Lizbono. Za to junaško zmago je bil imenovan za vojvodo. V Ljubljano je prišel 23. marca 1813 že bolan. Ostal je tu le dva dni, kajti morali so ga radi boleznii prepeljati v Benetke, kjer je popolnoma zblaznel. Ker se je v Benetkah izkazalo, da mu ni pomagati, so ga prepeljali na grad Montbard na Francoskem, kjer je skočil z okna in si zlomil nogo ter

sploh tako poškodoval, da je malo dni pozneje umrl.

Vojna v Nemčiji je mahoma na-redila konec vsemu organizatoričnemu delu francoske vlade v Iliriji. Vodstvo poslov generalnega guver-nerja je začasno prevzel divizijski general grof Danthouard za toliko časa namreč, da je došel v Ljubljano novi generalni guverner Fou-ché.

Iz teh časov beleži kronikale malo-važnejših dogodkov. Dne 22. aprila 1812 je izšla prepoved, da ne sme nihče na ulici kaditi; dne 12. maja 1812 je izšel ukaz, da mora vsakih sedem hiš postaviti vsak dan po enega moža vojaškemu poveljništvu, da bo služil kot ordonanca, ker je skoro vse vojaš-tvo odšlo v vojno; dne 27. junija je odpotoval francoski poslanik general Andracy, ki se je bil mudil v Ljub-ljani od 8. junija in je bil poslan v Carigrad, da izroči sultanu darila cesarja Napoleona; dne 1. julija 1812 je prevzela francoska uprava proda-jo tabaka in soli v lastno rezižo, dne 17. julija 1812 je izšel ukaz, da mo-rajo hišni posestniki sami skrbeti za snaženje ulic, ker se bodo kaznjenci porabljali samo za državna dela; dne 29. julija je v Logatcu pogorelo 46 hiš in je bilo škode 150.000 frankov; dne 15. avgusta 1812. je bila zopet

velika Napoleonova slavnost; dne 21. avgusta 1812. je neki dijak rešil iz Ljubljane potapljačico se žensko, pa ni povedal, kdo da je in se umak-nil vsaki nagradi in zahvali; dne 14. avgusta 1812. se je grof Bertrand preselil za nekaj časa v Gorico; dne 11. oktobra 1812. je francoska upra-va dala pred mestno hišo sežgati an-gleškega blaga, konfisciranega pri trgovcih, v vrednosti 50.000 K; dne 18. oktobra 1812. je bil Tedeum v stolni cerkvi za Napoleonevo zmage na Saksomskem, zvečer razsvetljava in ples; dne 19. oktobra 1812. so pet razbojnikov, obsojenim na dosmrtno ječo, užgali sramotno znamenje; dne 7. decembra 1812. je odpotoval Ber-trand v Trst, da se odpelje v Pariz; dne 4. januarja 1813. je neki ljub-ljanski gostilničar zadel 14.000 fran-kov v loteriji; dne 5. februarja 1813 so bili kaznjenci z Žabjeka prepe-ljani v novo kaznilnico v deželni hiši (poleg hiše, kjer je zdaj kmetijska družba); dne 21. februarja 1813. so zopet sežgali mnogo angleškega bla-ga pred rotovžem. (Uvoz angleškega blaga je bil po kontinentalni zatvo-ritvi strogo prepovedan, a tihotap-stvo je tako cvetelo, da ga je bilo celo v Ljubljani vedno dovolj); 10. maja 1813 je prišlo iz Trsta 800 fran-coskih vojakov, da prevzemo javne

straže; dne 6. in 20. junija so bile zo-pet zahvalne maše za Napoleonevo zmage; dne 27. junija 1813 je Valen-tin Vodnik razglasil, da izda nemško slovensko francoski slovar. Naročni-na je bila določena na 16 frankov. Slovar ni nikdar izšel, ker je to one-mogočila vojna.

O novih bremenih za vojno ne poroča kronika skoro ničesar. In vendar so bila ta bremena težka. Francoska kavalerija je bila na Ru-skem uničena in Francozi so napeli vse sile, da jo nadomeste. Generalni guverner grof Bertrand je najprej skušal s prostovoljnimi darili ekvi-pirati poseben polk hrvatskih huzar-jev in nabralo se je res precej denarja. Kranjski kantoni so zložili 65.000 kron. Seveda to ni zadostoval in ker je bila vlada v teh voj-nih časih v zadregi za denar, je vla-da hotela cerkvene zaklade porabiti za javne namene, da bi ne bilo treba novih davkov naložiti. Toda duhovščina se je upirala in na Bledu je na-stala celo revolucija. Takratni po-sestnik hiše »Pri Petranu« na Ble-du, Jakob Klinar je stvar izvedel iz časopisja in jo raznesel po Bledu. Župan Novak, rečeni Klinar in tr-govec Kokalj v Ribnem so napravili vlogo proti konfiskaciji zakladov blejske romarske cerkve, a ker ni

nič pomagalo, so se uprli. Obkolili so vladnega odposlanca in spravili vse čolne od obrežja; ko je prišel vladnemu odposlancu na pomoč grajski gozdar, so ga napadle žen-ske, na čelu jim neka Urša Ferjan p. d. Burjevka. Uspeh je bil, da za-kladov niso takoj konfiscirali, nego jih samo popisali. Tudi v drugih krajih so bili upori, zlasti na Do-lenjskem, meseca avgusta, a vlada jih je hitro zatrla.

Dne 12. avgusta 1813. je Avstri-ja napovedala Franciji vojno. Ljub-ljana je še dva dni pozneje z izredno slovesnostjo praznovala Napoleono-v dan — zadnjič. Ta dan je bila tudi prva in zadnja razdelitev dot dvema revnima dekletoma po francoskem običaju. Na Francoskem je še danes navada, da se v vsaki občini izvoli kaka »rosière«, kaka »rožna devica«. To postane ona nevesta, ki je naj-pridnejša in se najlepše vede in dobi malo doto iz javnih sredstev. To na-vado so vpeljali Francozi tudi v Ljubljani in sta bili določeni dve doti po 200 in 300 frankov. Na Na-poleonovi slavnosti 1813. l. sta dobili ti doti ljubljanski nevesti Ana Ce-rovšek iz šentpeterske fare in Roza Azolin iz šentjakobske fare.

vajno sodišče obsodilo na smrt. To so bile zadnje justifikacije radi dogodkov dne 13. aprila. Med delinkventi je bil tudi bivši Abdul Hamidov adjutant Mehmed Cerkles.

Carigrad, 24. junija. Sultan Mohamed V. poseti evropske dvore še prihodnje leto. Prvi svoj poset bo napravil na dunajskem dvoru.

„Veletjdnjshi“ proces v Zagrebu.

Pri večerajšnji obravnavi je sodišče zaslišalo osem prič.

Priča Tereziya Smole je izpovedala, da se pravoslavni v Pakracu nazivajo Srbe od bosanske ustanke l. 1875. Slišala je govoriti, da morajo vse srbske zemlje pripasti Srbiji. O Bosni in Hercegovini so govorili Srbi, da je to bila in bo srbska zemlja, ki mora priti pod kralja Petra Karagjorgjevića. Srbsko propagando v Pakracu so najbolj širili učiteljski in obtožene kaplan Podunavac.

Na pripombo Podunavca, da tako govori, ker je frankovka, je svedokinja vzkliknila: »Pravite, da sem frankovka, prav, bog poživi vse frankovce, bog poživi Ante Starčevića, bog poživi presvetlega bana!« — To navdušenje svedokinja za dr. Franka in Raucha je povzročilo viharo veselost v dvorani in na galeriji.

Priča Matija Ruk, katoliški kaplan v Pakracu, ni vedel povedati ničesar bistvenega. Trdil je, da je bilo gnezdo srbske propagande pakraško učiteljske in da je bil glavni propagator srbske ideje obtoženec Podunavac.

Podunavac je hotel na to izpovedbo reagirati, rekoč, da mu je ležeče na tem, da pride njegov zagovor na višje sodišče; kako sodi o njegovem zagovoru senat, to ga ne briga.

Predsednik: Ne pretite! Podunavac: Jaz ne pretim nikomur. Če državni pravdnik predlaga, naj se me obsodi na smrt na vešaloh...

Predsednik: Jemljem vam besedo. Zapustite takoj dvorano!

Svedoka H. Cеровski in Jo-so Šafran sta izpovedala, da nista opazila posebne mržnje med Hrvati in Srbi, nikdar nista slišala klicati »živela Srbija« ali »živio kralj Peter«, takisto tudi nista opazila nobene težnje, ki bi merila na to, da bi se Hrvatska odcepila od Avstro-Ogrske.

V bistvu isto so izpovedali tudi svedoki Pudjak, Egger in Turšković. Priča Schendorf, urar, rodom iz Češke, je izpovedal, da je pač slišal peti srbske pesmi, ni pa čul, da bi kdo govoril, da morajo ti kraji pripasti Srbiji; takisto ni slišal o Petru in ga hvaliti.

Predsednik: »V preiskavi pa ste vse to čuli. Ali ste tako slabe pameti, ali vas je kdo ostrašil?«

Priča: »Jaz se nikogar ne bojim, a ne spominjam se.«

Predsednik: »To se mi ne dopada, da tako mlad človek pozablja na tako važne stvari.«

Priča: »Tudi mlad človek ima svoje skrbie.«

Predsednik: »Tudi mi imamo skrbie, a vendar takih stvari ne pozabimo.«

Priča: »Za politike je to važno, za me pa ne.«

Tovariši abiturijenti!

Končali ste gimnazijska leta in si pridobili potrebnega znanja za nadaljnji študij. Resen trenutek stopa pred Vas, ko si morate izbrati poklic, v katerem upate doseči srečo. Čaka Vas trdo delo; toda s pridnostjo in z jekleno energijo boste lahko dosegli svoj cilj. Vam, ki se ne strahite truda in dela, da nadaljujete svoj študij, veljajo naše besede.

Hudo je človeku, ko pride v tuje mesto, neznan in tu vsakomur. Želi si družbe, želi si dobrih in odkritosrčnih prijateljev, ki so enakovredni in ki ga umevajo. Pri njih bi rad iskal razvedrila in utehe. Vas, dragi tovariši abiturijenti, ki ste si izbrali Gradec kot vsenčistiško mesto, vabimo v društvo »Triglav«, ki lahko s ponosom zre na dobo 34 let svojega obstanka. Našli boste pri nas dobrih in odkritosrčnih prijateljev, ki Vas sprejmejo z odprtimi rokami.

V društvu »Triglav« si lahko pridobite vsestranske in strokovne izobrazbe. Velika knjižnica, ki je naš največji zaklad, Vam nudi potrebnega čtiva. V društvu prihajajo vsi slovenski časopisi, kjer se lahko informirate o dnevnih vprašanjih. V področju društva obstajata medicinski in tehnični klub, ki skrbita za strokovno izobrazbo. Naročujejo se knjige in aparati, katerih si posameznik ne more nabaviti. Vrše se predavanja v društvenih prostorih in poučni izleti. Telo si lahko krepite s sablja-

njem v sabljaškem klubu in s telovadbo v slovenskem Sokolu, katerega načelnik in starosta sta člana našega društva. Za zabavo se skrbis prirejanjem veselice, zabavnih večerov in skupnih izletov.

Tovariši! Strnimo se v močno falango proti prodirajočemu nazadnjstvu! Malo nas je, a moramo biti močnejši in značajni. Veliko dela nas čaka med narodom in dosegli bomo uspehov, ako si urimo moči in ostanemo složni. Pridite in poglejte si delovanje našega društva, potem pa razsodite sami!

S Triglavskim pozdravom!

NB. Natančnejše informacije glede društva in študija se dobe pri sledečih tovariših:

Jakob Cimerman, abs. fil. Žiče pri Konjicah, Fran Zupančič, cand. ing. St. Rupert, Dolenjski, Anton Hrovat, cand. med. Smarje pri Jelšah, Pavel Lenarčič, cand. iur. Ljubljana, Pogačarjev trg št. 3, Ciril Žizek, stud. iur. Ormož.

Somišljeniki! Novomeščani!

Vabimo vas na
SHOD
nar.-napredne stranke

ki bode

v soboto, dne 26. t. m.

ob 8. zvečer

v „Čitalnici“ v Novem mestu.

Dnevni red:

1. Poročilo o političnem položaju. Poroča deželni odbornik dr. Ivan Tavčar.
2. Organizacija narodno napredne stranke. Poroča deželni poslanec dr. Ivan Oražen.
3. Govor za obrtnike. Govori Fer. Primožič, občinski svetnik v Ljubljani.

Napredniki, odzvalite se našemu vabilu in pridite vsi na shod!

Jzvrševalni odbor narodno-napredne stranke.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 25. junija.

+ Zaplenjene »razglednice«. V »Učiteljski tiskarni« je neki zasebnik naročil dopisnice po svojem okusu. Na sprednji strani je rečeno »Mal položi dar, domu na altar«, na drugi strani pa »Za nemško gledališče 20.000, za slovenske kulturne namene 00.000.« Družba sv. Cirila in Metoda ni s temi »razglednicami« sploh v nobeni zvezi, »Učiteljska tiskarna« pa le toliko, da jih je po naročilu natisnila. Še predno so bile te »razglednice« izdane, da se predno so bile predloženi cenzuri, še kar mokre jih je državna policija že zaplenila. Da v teh razglednicah ni nič protipostavnega, je jasno kot beli dan. Tiskarna še do tega ni prišla, da bi bila »razglednice« predložila cenzuri, še manj seveda, da bi jih bila izročila naročniku, še mokre so bile ko jih je vzela policija. V glasilu ljubljanskih nemškutarskih uradnikov in trgovcev čitamo, da se bo zaradi teh razglednic začela preiskava, zaradi žaljenja Veličanstva in pregreška zoper tiskovni zakon. Jej, jej, jej! Kako pobožne želje imajo pač ljubljanski nemškutarji! Žaljenje veličanstva — pregrešek zoper tiskovni zakon — to je že groza. Pravega nemškutarja mora kar kurja polt obiliti. Nas seveda na tem slučaju zanima nekaj drugega: Kako in po kakih poteh je policija izvedela, da se tiskajo te »razglednice«. Izdane še niso bile, še posušile se niso prav kar so bile stiskane, ko je prišla policija ponje. Tu nekaj smrdi in to se bo moralo pojasniti. Zanimivo je tudi, da je prišla stvar v graške liste, še predno je kdo v Ljubljani zanj vedel; mogla je priti v graške liste samo po direktnem ali indirektnem posredovanju kakega uradnika deželne vlade ali pa kakega uradnika državnega pravnistva. In kako da je to stvar vedoma in namenoma napadeno predstavil, trdeč, da se je zgodil pregrešek po § 9. tiskovnega zakona, da se namreč dopisnica ni predložila cenzuri, ko je vendar policija zaplenila vso komaj dotiskano zalogo. Tiskovine pa se morajo po zakonu predložiti cenzuri predno se izdajo, a te »razglednice« se sploh še niso izdale in jih nihče ni bil opravičen konfiscirati. To je na tem slučaju tista točka, ki zanima javnost, kajti kar se piše, da je s tem storjeno žaljenje Veličanstva itd., to so čenče in nič drugega.

+ Podržavljenja idrijske mestne realke se je spomnil tudi c. kr. katehet Oswald v »Slovenec«, pa tako, da se poštenemu človeku gnusi ta grda hinavščina, to zavijanje in obrekovanje. Človek, ki je nametal v umazanih katoliških listih toliko in toliko blata na mestno realko, pred katerim niso imeli miru ne člani učiteljskega zbora, ne učenci, sedaj hinavsko zvija oči in pravi, mlademu zavodu nismo hoteli škodovati. Ali ni to najgrša hinavščina, kar jih je bilo videti? Vsak idrijsčan dobro ve, s kako strupenostjo in zlobnostjo je Oswald napadal teden za tednom idrijsko mestno realko. Zadnji nadvse tragični slučaj pa tudi izkorišča v svoje podle namene, oblatiti realčno dijaštvo in vpije po versko-nravstveni vzgoji. Katehet Oswald je sam najlepši dokaz, koliko je vredna katoliška versko-nravstvena vzgoja. Ta vzgoja dovoljuje, da sme človek najgrše obrekovati, lagati in škodovati, kjer le more svojemu bližnjemu, samo da je odet s katoliškim plaščem. Povejte, kakšno versko-nravstveno vzgojo ima bivši gerent Zazula, ki je ponaredil podpise, grdo obrekoval in se sramuje svojega lastnega otroka! Povejte vi, katoliški svetohlineci dalje, kje se relativno zgodi več nemoralnih dejanj, ko po župniščih. Katehet Oswald je prav navadni lažnjivec, ko trdi, da smo hvalili v »Slov. Narodu« nočne krokarije, dočim smo le obsodili njegovo nadvse grdo in neutemeljeno ovaditvijo dijakov. Povejte, kdo izmed dijakov na realki je kradel in navajal druge k tatvini in bil zategadelj tudi sodnijsko kaznovan. Ali ne dijaki, ki se prištevajo klerikalcem! Kdo se je v družbi Orlov pretepal v gostilni? O vsem tem naj bi raje pisal c. kr. katehet Oswald, če že nima z ničim drugim polniti »Slovenec« predale. In Oswald očita dijakom nočne krokarije, ko je dobro znano, da je iz semenišča večkrat vhlajal po noči skozi okno. Versko-nravstveno vzgojo naj idrijska klerikalna klika z Oswaldom na čelu najprvo sama na sebi preizkusi. Mi pa se za tako vzgojo prav lepo zahvaljujemo!

+ Iz šolske službe. Okrajni šolski svet v Radovljici je namestil radi bolezni na dopust odšlo učiteljico gđe. M. Bizjakovo z izprašano kandidatinjo kot suplentinjo gđe. Hel. Kačič.

+ Imenovanje. Zdravnik tobačne tovarne v Ljubljani g. dr. Peter Košenina je prišel v drugo vrsto tobačno-tovarniških zdravnikov s vzjemki 10. čin. razreda državnih uradnikov.

+ Iz sodne službe. Sodnijski avskultant dr. Tiller v Celju je premeščen v Novo mesto, a avskultant Kranjc pride v nemški Gradec. Tako se izriva Slovence iz Celja.

+ Glede »Slavčeve« veselice v »Zvezdi« se bo vse storilo, da se razveljavi naredba deželne vlade, ki ukazuje, da se veselica ima končati ob 12. ponoči. Toliko javnosti v znanje. Slovensko narodno občinstvo pa pozivljamo, naj se v čim največjem številu udeleži te veselice, ki bo nadila ne le mnogo zabave, nego tudi izreden užitek, ker bodo nastopala z izbranim programom razna slovenska pevska društva.

+ Pevska slavnost v Ljubljani. Slavnostni spredv v slučaju neugodnega vremena odpade. Ob že naznanjeni uri pa se vrši potem v zgornji veliki dvorani »Nar. doma« skupni pozdrav gostov, kjer se snidejo društva z zastavami, katere okrase narodne dame. Ako bi bilo tudi v nedeljo popoldne neugodno vreme, vrši se skupna veselica v vseh prostorih »Nar. doma«, kjer se zbera vsa društva. Glavni del ljudske veselice pa se preloži na torek, dne 29. t. m. in sicer se vrši v Zvezdi.

+ Slovenskim pevcom! Ona pevska društva, katerim so se poslane sekirice za skupne zборе: »Pobratimija«, »Slavnostna himna« in »Jadransko morje« se naprošajo, da jih prineso k slavnosti v Ljubljano. Skušnja za skupne zборе in sicer za vse pevce, češke, hrvatske in slovenske je v nedeljo od pol 11. do pol 12. v »Narodnem domu« Vsakega pevca naj bode prva skrb, da pride k tej skušnji sigurno in točno! Dalje naznanjamo ljubljanskim pevcom, da je danes ob pol 9. v »Nar. domu« zadnja skupna skušnja. Pridite vsi!

+ Razstava slov. umetnikov. Katalogi so natisnjeni in posetnikom na razpolaganje. Poset je postal prav živahen in zanimanje se je očitno povečalo, kar beležimo z odkritim veseljem. Ponovno opozarjamo sl. občinstvo, na to najnovejšo razstavo domačih umetnikov, ki nudi polno resničnega, umetniškega užitka. Treba da o umetnosti ne govorimo, samo, temuč da jo po močeh tudi predpomo. Večina razstavljenih slik je na prodaj, na kar zlasti opozarjamo naše korporacije in mecene. Podrobno govori o razstavi naš podlistkar v sestavih, ki jim je namen, z razjasnjevanjem različnih umetnosti tika-jočih se vprašanj vzbujati zanimanje in umevanje in ki se zato namenoma izogibajo frazastemu reklamnemu hvalisanju, kakršno ne more roditi prav nikakršnih trajnih sadov.

+ Prvi nakup na razstavi slovenskih umetnikov v Ljubljani. Vče-

raj je bil prodan prvi umotvor, slika »V mestnem logu« umetnika Pavel Gustinčiča. Kupil jo je trgovec S. J. iz Opatije, ki si je ob priliki svojega potovanja skozi Ljubljano ogledal tudi razstavo.

+ Shod naprednega političnega društva za šentjakobski okraj, kateri se je vršil večeraj na vrtu stare Babiceve gostilne na Dol. cesti nam je jasno spričal, na kako zdravi podlagi deluje društvo, ki se ne zaveda le svojih dolžnosti, ampak skrbi tudi in se odločno poteguje za narodnogospodarske koristi svojega okraja. Uvidelo se je pa tudi, da uživa radi tega popolno in tudi opravičeno upanje svojih članov. Shod je otvoril predsednik g. Bergant, ki je pozdravil udeležence in se zahvalil na res obilni udeležbi. Omenil je namen shoda, namreč poročilo o deputaciji, ki je bila pri deželnem predsedniku radi gradbe obrtne šole in prošil člana deputacije g. Likozarja poročila. G. Likozar je poročal, da je bila deputacija dne 25. majnika pri deželnem predsedniku, ki jo je zahvalivši se za izkazano mu zaupanje sicer jako prijazno sprejel, toda takoj pojasnil, da glede tega šentjakobčanom ne more pomagati. Pregledal je akte in uvidel, da je svoječeno že g. Vašica poročal višjemu mestu, da je prostor na Prulah za zgradbo šole popolnoma nesposoben. Prišel je tudi strokovnjaški izvedenec od ministrstva, ki se je popolnoma pridružil mnenju prvega poročevalca. Pokazal je tudi odlok, v katerem odtegne vlada vsako podporo, ako bi šentjakobčani vztrajali pri tem, da zidajo obrtno šolo na Prulah. Priznal je, da so že zadnje izgube, katere so doletele okraj jako občutne. Iz okraja je šlo sodišče, premeštili so vojašnico, da, celo dolenski kolodvor kot tak okraju samemu odnaša dobiček, ker se došli Dolenjci ne ustavljajo več toliko v okraju. In po teh izgubah naj bi moral okraj pretrpeti še izgubo šole, katere se mu že toliko let obljublja. Vender pa so razmere dovedle stvar na tisto stališče, da bodo šentjakobčani sami uvideli, da je boljše opustiti zahteve šole, zato pa takoj in odločno zahtevati nadomestila. In kot tako se je v prvi vrsti omenilo razširjenje dolenskega kolodvora v toliko, da se ne bodo vlaki več sestavljali v Šiški, kjer bo itak manjkalo prostora in ga bodo morali drago kupiti, ko otvorijo nove delavnice, marveč na dol. kolodvoru. Drugič, da če že ne dobe obrtne šole, zahtevajo na vsak način vsaj ljudsko šolo in tretjič, da se še letos začne graditi most iz Opekarске ceste na Prule. Te zahteve okraja je deželni predsednik izrecno obljubil podpirati. — Na ta izvajanja g. Likozarja je objavil g. predsednik Bergant, da je v očigled navedenim razmeram zato, da občani odnehajo pod temi pogoji od obrtne šole. Pomisliti je namreč pri tem še tudi dejstvo, da zahtevajo obrtno šolo še mesta Linc, Zader, Celovec in da nam vlada lahko zapoje pesem, ko se bodele zedinili za prostor, pa dobite šolo, medtem jo zidamo pa lahko drugje. In s tem bi Ljubljana sploh šolo izgubila ali vsaj za lepo vrsto let, kar bi bilo od nas, če bi to zakrivali, kar bi se lahko zgodilo, jako netaktno. Ne smemo se namreč postavljati na stališče, če šole mi ne dobimo, je pa sploh treba ni. Da se pa šola mora v kratkem zidati je pač popolnoma umevno, ker vsak ve, da je nemška Kranjska hranilnica prostore pri Virantu odpovedala, v edino prostem prostoru v takozvani cukrarni je ni mogoče nastaniti, da bi se pa zidal nekaj paviljon je izključeno radi ogromne finančialne škode. Ostati pa šola mora in vlada je prisiljena si v kratkem pomagati, se odločiti in z delom pričeti. Na ta umevna in stvarna izvajanja obel govornikov je predlagal g. Ekar sledeči sklep: Shod odstopi v očigled navedenih dejstev od zahteve obrtne šole na Prulah, pač pa zahteva, da se šola vsekakor gradi v Ljubljani in zgradba kolikor mogoče pospeši. Dalje shod sklene in nalaga društvu, da nemudoma dela in upliva na to, da se od dež. predsednika obljubljenega nadomestila čimprej uresniči. Zaproši naj se mestni občinski svet, da napravi čimprej mogoče sklep za zgradbo deške ljudske šole in jo kolikor mogoče pospeši. Dalje da se začne graditi most iz Opekarске ceste na Prule še letos. Sredstva so namreč razun primeroma male končne vsote že tu. Zbranih je že 60.000 kron. Ker da mesto vsako leto 10.000 kron bi bilo, ko se to plača, na razpolago 70.000 kron in bi ostalo primanjkljaja, ki bi se pokrilo l. 1911 le še 14.000 kron, kar pa ni tako eminentnega pomena, da bi se odlašala radi tega zgradba za ves okraj tako važnega in prepotrebnegega mostu. Predlog poročevalca je bil soglasno sprejet. Priporočalo se je dalje, da društveni roko v roki z odborom delujejo. Omenile so se razne vloge, katere je društvo v prid svojim članom vložilo, in katere so že deloma ugodno rešene, deloma pridejo v kratkem do rešitve, kakor glede raz-

svetljave, vodovoda, oddaje krme in več podobnih gospodarsko-naprednih zahtevkov. — G. Likozar je poročal, da se je glede električne cestne železnice doseglo, da vozi vsak voz do kolodvora, in da je sprejet predlog glede postajališča na vogalu Rožne in Florjanske ulice, katero otvorijo povodom ponovitve 10letne pogodbe z družbo. Omenil je tudi, da bodo delovali nato, da odpravi družba za okraj tako neugodno in neprimerno razdelitev con, katera okoličane veliko oškoduje. G. Tomec je stavil jako umesten predlog, da bi se delovalo nato, da se napravi od Omejeve hiše do mosta in od mosta do mitnice kamenit tlak kot podaljšek trotoarja s Karlovske ceste. G. Skulj pa je omenil nedostatke nove ceste v Rožni ulici. Glede teh je pojasnil g. Bergant, da oskrbovanje te ceste ne spada v področje občine marveč erarja. Vendar pa se bode tudi glede tega napravil dopis občini, da posreduje pri vladi. Omenila se je nato še veselica, katero priredi društvo na dan sv. Jakoba pri Plankarju in za katero naj bi se vsi člani v prid društva in okraja že sedaj gorko zanimali. Nato se je g. predsednik zahvalil za obilno udeležbo, bodril člane za nadaljno skupno delo in shod zaključil.

+ Izredni občni zbor »Narodne delavske organizacije« se bo vršil v nedeljo, dne 11. julija t. l. Natančnejše se objavi kasneje. Odbor.

+ Slovenski protialkoholni kongres bo zboroval v Ljubljani 4. julija v »Unionu«. Napovedana so sledeča predavanja: 1. Ing. chem. Jos. Turk: Vpliv alkohola na človeško telo. 2. Dr. P. Gvidon Rant: Pijančevanje in ljudska pravica. 3. Okr. sodnik Fr. Milčinski: Pijanec pred sodiščem. 4. Slavko Ravnikar: Alkoholizem in narodno gospodarstvo. 5. Dr. Avgust Levičnik: Alkoholizem in jetika. 6. Dr. Fran Gostl: Alkoholizem in blaznost. 7. Janez Ev. Kalan: Principi in praktično delo. Zvečer bo ravnotam brezalkoholna veselica.

+ Ljubljanska občekoristna zadruga za zgradbo stanovanj ima v soboto, dne 26. t. m. ob 8. zvečer v salonu restavracije g. Dekleva (poprej Hafner) svoj redni letošnji občni zbor z namenom dnevnim redom. — Zadruga namen je preskrbeti svojim članom zdrava in ceno stanovanja. Vzprico dejstva nerazmerno velikih zahtev, katere stavi pogoj eksistence vsakemu posamezniku, more se povoljna rešitev stanovanjskega vprašanja doseči le po vztrajnem in skupnem delu organiziranih moči. Zatorej se vabijo vsi gg. člani zadruga istotako, kakor tudi vsi drugi aktivni in neaktivni državni uradniki, profesorji in uslužbeni, da se tega važnega zborovanja v prav znatni množini udeležijo.

+ Pri upravnem sodišču na Dunaju se vrše v kratkem sledeče zanimive ustne obravnave: dne 1. julija: »Glasbena Matica« v Ljubljani proti štajerskemu deželnemu odboru radi neke podpore iz okrajnih sredstev; dne 3. julija: Jožef Prosenec v Ljubljani proti finančnemu ministrstvu radi splošne dohodnine; dne 7. julija: Posojilnica v Črnomlju proti finančnemu ravnanstvu v Ljubljani radi posebne dohodnine (dva slučaja) in 8. julija: dr. O. Valentschag v Ljubljani proti kranjskemu deželnemu odboru radi neke stavbinske zadeve.

+ Šolnina na srednjih šolah se ne bode več plačevala s poznanimi šolninskimi znamkami, marveč potom poštno-hranilnega urada. Vsa ravnanstva srednjih šol se sprejmejo v čekovni promet tega urada. Ta način plačevanja, ki bo vsekakor veliko ugodnejši kot plačevanje s znamkami, se proglasi v kratkem s posebnim ukazom. Javne državne blagajne in davkarje ustavijo prodajo šolskih znanj konec julija t. l. Za že kupljene, nepokvarjene in seveda nerabljenе znanke se vrne denar do konca decembra t. l. Tozadevna prošnja se ima vložiti na pristojno deželno šolsko oblast.

+ Potrdila na pobotnicah penzionistov. Glasom naredbe finančnega ministrstva z dne 5. junija 1909, izdane sporazumno z ministrstvi za notranje zadeve, za nauk in bogocastje in za javna dela in z najvišjim računskim dvorom ter objavljene v državnem zakoniku od 12. junija 1909 pod št. 85, zadevajoče predpise, ki naj zabranijo nepristojno izplačila pokojnin, odpadejo od 1. julija 1909 dalje posebna potrdila voditeljev matrik o življenju, bivališču, vdovstvu ter o nepreskrbljenosti onih strank, ki uživajo vzgojevalnine, sirotnine ali miloščine. Izplačujejo se pa vzgojevalnine in sirotnine samo pod pogojem, da dotična stranka (pri vzgojevalninah: mati, varuh ali skrbnik, pri sirotninah: varuh ali skrbnik, pri sirotah pa, ki so bile spoznane za polnoletne, one same) poda na pobotnici sledečo izjavo: a) pri vzgojevalninah: da otroci žive, da so nepreskrbljeni in da se nahajajo v njeni oskrbi; b) pri sirot-

inah: da sirote žive in da so neprekrbljene. Pogoj pod točko a) je glede oskrbe izpolnjen, da le stranka, ki ima pravico do dviganja, skrbi za prehranitev otrok; da bi živeli v neposredni njeni oskrbi, ni potrebno. Prav tako mora ona stranka, ki uživa miloščino pod pogojem, da je neprekrbljena, podatki na pobotnici izav, da neprisrbljenost še vedno obstoja. Pri miloščinah, dovoljenih študije ali izučitve, morajo biti pobotnice od vseh poklicanih činiteljev, sicer vsakega učenega tečaja (poljeja itd.) potrjene glede obiska in zadovoljujočega učenega uspeha. Pri prankah, ki se nahajajo v državnih gojevaliških, izobraževaliških ali preskrbovaliških, potrdi neprekrbljenost oziroma spodobno vedenje in uspeh predstojništvo zavoda.

Državne podpore obrtno-nadgjevalnim šolam na Kranjskem. Za leto 1909 je dovolilo ministrstvo za manjša dela naknadne podpore sledečim obrtno-nadgjevalnim šolam: v Škofljoki 310 K, v Krškem 580 K, v Kranju 300 K, v Trzinu 800 K, v Ribnici 460 K, v Novem mestu 50 K, v Kamniku 260 K in v Smartnem pri Litiji 650 K.

Odlikovanje. Sodni sluga E. Schmidt v Novem mestu je dobil poudom vpokojenja srebrni zaslužni križec.

Koncert v Kranju. V manjših mestih so koncerti bolj redka prikazanja, to pa največ vzpriprič nedostajanja sodelujočih moči in tudi — obiskovalcev. V soboto, dne 19. junija t. l. pa je v gorenjski metropoli, staroslavnem Kranju bil pravi umetniški koncert, ki je brezdomno nadkrilil vse dosedanje podobne priredbe, bili v izvršujočem koncertnem oziroma kakor tudi po izborni udeležbi poslušalstva. Sokolova dvorana je bila natlačeno polna najodličnejšega občinstva iz Kranja in okolice. Koncertu moramo priznati popoln umetniški značaj po večini izbranih točk in tudi po dovršenem izvajanju. S prvo točko overture k operi »Rigoletto«, se je godbeni klub »Sloga« kar najbolje upeljal. Pokazal je, da ne zna samo igrati, temveč ume tudi tako prednašati, kakor je skladba pisana. Spremljal je še zadnjo pevsko točko: Zbor vaščanov iz opere »Prodana nevesta«. Tudi pri tej točki je pokazal svojo izvežbanost in umevanje spremljevanja. V obeh točkah je zato žel popolno priznanje in to popolnoma upravičeno. Mesani zbor »Citalnice«, pomnožen z najpoiljšimi močmi učitelstva kranjskega okraja je zapel Foersterjevo »Ljubico«. Pesem je bila peta fino, nansirano in ni zaostajalo celotno pranje mnogo za »Glasbeno Matino«. Glasovi so bili jako lepo zastopani od visokega soprana do nizkega basu. (Nad 60 pevcev in pevki.) Tudi zbor vaščanov iz »Prodane neveste« orkestrom je pevske zbor tako prečno prednašal, kakor nikdar ne slišimo na gledaliških deskah. Ena najbriljantnejših zborovih točk je bila Adamičeva »Zaman pod oknom«. Ta skladba je bila peti prvič v Kranju in reči moramo, ako jo bodo zbori drugod tako peli, nvrščali bodo skladbo med najboljše slovenske skladbe. Skladatelj gosp. E. Adamič je prisostvoval koncertu in se izrekel jako pohvalno o prednašanju njegovega zbora. Ženski in moški zbor sta nastopila še vsak posebej, in sicer v ženskem dvoglasnem zboru »Prstan« (dr. A. Dvořák) s spremljevanjem klavirja in v moških zborih: Aljaž: »Na dan« z baritonosolo ter H. V. Vojčič: »Lahko noč«. Vsi trije zbori so bili pohvalno peti. »Na dan« so morali pevci z baritonom gosp. Mahkota ponoviti; je pač šla pesem ne samo v uho, temveč tudi v kri ... Slovan nadan! ... Demantni značaj se dale koncertu solo-točke. Gospa Anica Pirnatova je v dveh pesmih, »Na poljano rosa« in »Pašir« izšla čistoto svojega glasu in z njim očarala vse poslušalce. Baritonist gospod K. Mahkota pa je lepo in melodno pel »Zaostalega ptiča« in »Arijo kneza Gremina«. Vse pevke solo-točke in ženski dvoglasni zbor je z umetniškim igranjem na klavirju diskretno spremljal skladatelj gospod O. Dev. Redka točka naših koncertov je bilo goslanje. Igral je gosp. Stanko Sajovic. Izbral si je jako težko skladbo H. Wieniawski »Legend«. Iz njegovega igranja smo se prepričali, da je čist v igri, svetel in tehnični in ume izvesti iz gosti najkrepkejši forte in preiti v najtišji pianissimo. Mlademu umetniku je želimo najboljših uspehov na gostih se v naprej. Splošen glas o koncertu je bil ta, da je dosegel svoj vršek. Duša vse priredbe je bil gospod učitelj Vilko Rus. Poznali smo ga dosedaj kot dobrega pevovodjo in peveca, ta dan pa je pokazal, da je pravi koncertni mojster, ki zna z vajnostjo pripeljati svoje pevce na igralce na vrhunec. Zelimo, da bi to ne bil zadnji tak nastop, temveč se kmalu zopet kaj. Taki koncerti nimajo samo zabavnega, temveč tudi vzgojevalni pomen, posebno v Kranju, kjer je gimnazija. Mladini se daje prilika spoznati lepoto slovenske pesmi in dobi čut do lepe

godbe. Dolžnost občinstva pa je podpirati z udeležbo take priredbe. Ker je bil ta koncert v prid »Učiteljskemu konviktu«, je bil moralnega gotovo tudi materijalni uspeh.

Ženska podružnica »Družbe sv. Cirila in Metoda« v Logatcu si je na zadnjem običnem zboru izvolila sledeči odbor: ga. J. Mazijer, predsednica; ga. dr. A. Krautova namestnica; ga. M. Lavričeva tajnica; ga. E. Tavčarjeva, namestnica; ga. M. Legatova blagajničarka; gđc. L. Mulleyeva namestnica; ga. A. Marusičeva in ga. M. Strmoletova preglednici računov.

»Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb« v sodnem okraju Idrija je blagohotno naklonil c. kr. dvorni svetnik in predstojnik rudniškega ravateljstva g. Josip Billek, kateri kot član in ustanovnik kar najbolje pospešuje društvena prizadevanja, denarno podporo v znesku 20 kron, slavnostno Ljudska hranilnica in posojilnica v Idriji pa v znesku 10 K. Istemu društvu je pristopila kot ustanovnica »Okrajna hranilnica in posojilnica v Idriji« z zneskom 100 kron. Blagim dobrotnikom se izreka najtoplejša zahvala. — Društvo priredi dne 18. julija t. l. ob pol 4. popoldne na Glavnem trgu v Idriji javno tombolo v društvene namene. Ker se isti dan deli v Idriji birma, se nudi botrom prilika, da z nakupom tablice za tombolo preskrbe birmancem primerna darila in tako hkratu store dobro delo. — Društvo se nadeja, da posvete tej človekoljubni prireditvi vsi sloji idrijskega prebivalstva posebno pozornost, da bode tem večji gmotni uspeh.

Moška podružnica »Družbe sv. Cirila in Metoda« v Logatcu si je na zadnjem običnem zboru izvolila sledeči odbor: J. Prevec, predsednik; F. Majdič, namestnik; S. Legat, tajnik; J. Rihar, namestnik; J. Lavrič, blagajnik; J. Tollazzi, namestnik; J. Adler in F. Strmole, preglednika računov.

Javna zahvala. Občinski urad v Sempetru pri Novem mestu se zahvaljuje g. Regoršku, trgovcu v Ljubljani, za požrtvovalno delo pri napravi javnega prepotrebne vodnjaka pri vinogradu v Trški gori, katerega je napravil sam, podporo pa, katero je v ta namen dobil, podaril velikodušno občinskim ubožcem. — Srčna hvala!

V Novem mestu je strog pasji kontumac. Konjaški hlapci pridno pobirajo pse, pa tudi pridno pišejo rujno vince. Govori se celo, da po predpisih pobrane pse potem — dajejo in prodajajo drugim ljudem. Radovedni smo, če bo posvetil naš glavar baron Reebach temu pozornost. Se bolj radovedni pa smo, če bo ubil konjač baron Reebachovega psa, ki so ga zalotili na Glavnem trgu brez nagobčnika prosto okoli letati. Pazili bomo tudi na to, če bo glavar sodnje ovaden ali ne. Pred pravico smo vsi enaki.

Uhoj v Zeleznikih pri Metliki. Dne 15. junija je iz malenkostnega razloga prerezal 16letni Marko Plešec iz Zeleznikov, št. 10, vrat 15letnemu Janezu Obermannu iz Vidošičev, št. 13, da je slednji takoj izkrcval in umrl. Pač lepa mladina to! Veliko je kriva obilica vina. Vseposvods točijo vino pod vejico po slepi ceni. Ljudje mnogo pijo ter imajo velik del pretepev na vesti točilnice pod vejico.

Surov katehet. Zabeležili smo že nečuvni slučaj, ki se je zgodil v Metliki, da je namreč ondodni katehet tako bestialno pretepel nekega dijaka, da ima vse polno ran. Dostaviti je temu še, da je kaplan na to neprestano nadlegoval mater poškodovance, naj ga ne naznani. (Slučaj »Neže« je sličen.) Mati se je naposled vdala in je kaplanu odpustila. Kaj pa bo storila oblast? Ali je res takimi kaplanom v šoli vse dovoljeno? Zahitevamo natančne preiskave in da se ta katehet odstrani.

Razpisano je mesto sodnijskega sluge pri okr. sodišču v Radovljici.

»Slovensko planinsko društvo« naznanja, da bodo vse njegove oskrbovane planinske kočice odprte dne 27. t. m. Poleg izletov v Bistrico in na Golico je torej sedaj priporočati tudi poset Triglavске kočice na Kredarici, Vodnike kočice na Velem polju, Orožne kočice na Črni prsti, Kamniške kočice na Kamniškem sedlu, Frischaufovega doma na Okrešlju — in tudi v Vratih, v Dr. Štajmerjevi vili poleg porušenega Aljaževega doma, bo prenočišče in celotna preskrba za turiste pripravljena.

Izlet štajerskih učiteljev, katerega so nameravali na Petrovo v Logarsko dolino in na Okrešelj, izostane.

Narodni kolek pred sodiščem. Gg. Ferdo Roš iz Hrastnika in Fr. Peklar ml. sta bila tožena radi dozdevnega razžaljenja okrajnega glavarstva, katerega naj bi povzročila s tem, da sta kolekovala neke vloge za okrajno glavarstvo z narodnim kolekom. V prvi instanci sta bila

svoječasno oproščena. V četrtrek pa se je vršila prizivna obravnava pri drugi instanci, katere je po dolgi razpravi potrdila prvo razsodbo in obtoženca ponovno oprostila. Značilno pri vsem tem je, da bi se gotova državna oblast tako rada čutila razžaljeno radi skromnega koleka, in da kljub vsem prizadevanju in vsenemškemu navdušenju le še niso našli v kazenskem zakoniku paragrafa, ki bi nas zato zašil.

Gutenbergovo veselico prirede celjski tiskarji v nedeljo popoldne v »Skalni kleti« v Celju.

Nesreča pri delu. Brusilni stroj v zlatarni v Celju je odtrgal delavki Vičar, doma iz Ternovelj, palec na desni roki.

Telefonsko in brzojavno pomočno službo upeljejo v kratkem na pošti v Mariboru.

Okrajni tajnik Kramberger pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Celju zapostavlja, kjer le more slovenščino. Mož se je delala svoj čas — narodnega. — Ako se ne poboljša, pride mo z interesantnimi detajli v javnost.

Posledica ljubosumnosti. 60letni delavec I. Plevčak v Gaberjah je živl vel sedem let v najboljšem sporazumljenju skupno z neko Marijo Vovk. V zadnjem času pa se ga je Vovk naveličala in začela zahrbtno igro z mlajšim delavcem Unrechtom. To je opazil Plevčak in jih zasledoval. V nedeljo jih je iznenadil v svojem stanovanju v jako intimnem razmerju. Moža je to tako razjezilo, da je pograbil nož in zabodel Unrechta v trebuh. Sunej je bil tako silen, da mu je prerezal celo trebušje in da so izstopila čreva. Odpeljali so ga v bolnico, Plevčaka pa so oddali sodišču, kjer je popolnoma mirno priznal čin in povedal vzroke.

Torpedovka »Flamingo«, last naše vojne mornarice, se je zadela v torek ponoči v zalivu Sv. Andreja v prvi valolem in obšla v njem. Po triurnem delu se je posrečilo jo oprostiti, nakar so jo odpeljali v ladje-delnico Sv. Marka. Škoda ba je ni velika, nevarnosti za mornarje ni bilo nobene.

Samomor. Soproga posetnika Šipoš v Petrovi ulici št. 23 v Zagrebu je šla včeraj po opravkih v podstrešje. Komaj je odprla vrata, udari vanjo hud smrad in obenem zagleda viseti na bližnjem tramu moškega obešenca. Ko je prestrašena poklicala domačino, so spoznali v obešenem svojega bivšega delavca, ki so ga poznali samo pod imenom Gjuro. Bil je vedno melanholičen, skrit in tihega vedenja. Obesiti se je moral že pred nedeljo, ker se je začelo truplo že razkrajati.

V loneu vode, ki drži okolo 25 l, je utonila v Zagrebu podružna letna hčerka gostilničarke Kat. Strok v Zagrebu. Mati se je odstranila za kratek čas in pustila dete samo, ki se je prekučilo med igranjem v lonec.

Posledice kresnega veselja. Na kresni večer je zažgal ob mestni meji v Zeleni jami 5 delavcev kres. Veselili so se še pozno v jutro in prazniški kozarke. Pri tem pa so se sprli. Valentin Berčič je oklofotal najprvo Bernota, na to pa se je lotil še železolarja Jožefa Kordina. Ta se mu je branil z žbljem in odprtim nožem in mu prizadel na glavi in levi roki občutne rane. Ves razburjen je šel poškodovane v Kordinovo stanovanje se znašat nad njegovo materjo in sestrami, kjer je razbil pri oknih 5 šip. Ko se je naposled le pomiril in omagal vsled izgube krvi, so tovariši poslali po rešilni voz, s katerim so ga odpeljali v deželno bolnišnico. Proti Kordinu je uvedena sodna preiskava.

Malopriden pomočnik. Ko je v sredo vodovodni instalater g. Babnik delal v novi Sireljnovi hiši v Hradeckega vasi s svojim pomočnikom Ivanom Sopčičem iz Mödlinga pri Dunaju, pristojnim v Gradac pri Črnomlju, mu je iz na zidu visečega suknjice izginilo 110 K denarja. Ker prvi dan po tatvini Sopčiča ni bilo več na delo in se je vozil po mestu s kolesom, katerega si je bil izposodil za 10 K, se je obrnil sum nanj. Vrh tega se je hotel zvečer vključiti temu, da je imel delavsko knjižico še pri mojštru, odpeljati z gorenjskim vlakom. Stražnik ga je ustavil in odvedel v zapor. Pri sebi je aretovance imel še 24 K denarja, kam pa, da je dal ostalo svoto, se še ne ve. Sopčič je bil že štirikrat zaradi tatvine kaznovan in sicer zadnjič, ker je vlomil v tobakarno na južnem kolodvoru ter pokradel več smodk in denarja. Oddali so ga deželnemu sodišču.

Kratka prostost. Danes zjutraj je pri zgradbi vojaškega skladišča pobegnil 21letni prisiljenec Jožef Mansani iz Zadra. Izmaknil je s sabo civilno srajco in klobuk. Prišel pa je komaj do Cesarja Jožefa trga, kjer ga je že prijel stražnik in so ga zopet oddali v hišo pokore. Mansani jo je poskušal tudi stražniku popihati, a se mu ni posrečilo.

Izgubljen in najdeno. G. Frančiška Marinkova je izgubila žensko srebrno uro. — Zasebnica Uršula Mi-

heličeva je izgubila malo črno denarnico z manjšo vsoto denarja. — Dijak Fran Mikuš je izgubil srebrno, kratko verižico z obeskomo koščen oblič. — Klepar Vincencij Kobau je našel žensko tula uro. — Sprevodnik v pokolu Martin Lampe je našel zavitek blaga. Dobi se ga na Tržaški cesti št. 13. — Našla se je pred umetniškim paviljonom R. Jakopiča usnjata denarnica z malo svoto denarja. Izgubitelj jo dobi pri blagajni.

Drobne novice.

* **Gorski plaz** je podsul v Coldotalu 2 hiši in 24 glav živine. Ljudje so pravočasno ušli.

* **Izpod podsutega žel. predora.** V Bruggwaldu so izkopali do sedaj 9 mrtvecev in 5 težko ranjenih.

* **Dolgovi princezinje Lujize Koburške,** katere je napravila dosedaj Berolinu, znašajo že skoro en milijon mark. Upniki nameravajo princezino pri kazenskem sodišču ovaditi.

* **Kmetijski upor** je nastal ba je v Besarabiji. Kmetje so pomorili več judovskih rodbin. Število mrtvih čenijo nad 100. Vlada je poslala dve stotnjiki vojaštva na mejo, da zabrani eventualno izseljevanje ubeglih v Rumunijo.

* **Čuden samomor.** Neka Breslei v Londonu je izvršila samomor na ta način, da je požrla 144 šivank. Ko so ji med groznimi bolečinami pobrali v bolnici 134 šivank je umrla. Raztelesenje je pokazalo, da je prodrla med tem ena šivanka že do srca in ga nabodla, kar je povzročilo takojšno smrt.

* **Angleška vojna mornarica** prične z letošnjimi vajami 25. julija. Mobilizirane bodo vse garnizije. Vaje se bodo izvajale v takem obsegu, da takih še do danes ni bilo. Po vajah se razvrsti celo brodovje po reki Temzi in sicer od izliva reke do Westminstera. Nato napravi admiraliteta velik sijajen banket, katerega se udeležijo vse vojske in civilne oblasti in na katerem se bode bržkone delalo propagando v velikem slogu za pomnožitev mornarice.

Telefonska in brzojavna poročila.

Volitve v Trstu.

Trst, 25. junija. Pri današnjih volitvah je v okolici zmagalo z veliko večino 8 slovenskih kandidatov. Natančno razmerje glasov še ni znano. V Bazovici so dobili izmed 92 oddanih glasov Slovenci 84, na Opčinah od 220 oddanih glasov 190, v Rojanu 159, v Šklednju 270 (Italijani 84 in 91) in pri Sv. Ivanu 207 (Italijani 160). V mestu izid volitev še ni znan.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 25. junija. Seja poslanske zbornice traja že od 9. dopoldne. Mestoma je silno vilarna. Mladočeh dr. Stranšký je vehementno napadal vlado radi njene protislovanške politike ter petkrat pozval Poljake, naj ne podpirajo take vlade. Ker je imenoval justičnega ministra dr. Hohenburgerja »navadnega političnega hudodelca«, ga je predsednik poklical k redu. Na izvajanja dr. Stranskega je odgovarjal načelnik poljske ljudske stranke Stapinski, ki je zagotavljal, da Poljaki ne bodo več pristopili, da bi se krivično postopalo proti kateremukoli slovenskemu narodu. Na to je govoril dr. Šusteršič, ki je prečital razglas bosanske vlade, da bo madžarska agrarna banka pričela z odkupovanjem kmetov 8 oktobra in da se naj do tega časa pripravijo vsi potrebni material. To razkritje je vzbudilo v zbornici veliko senzacijo. Dr. Šusteršič je izjavil, da bodo Jugoslavlani z vso odločnostjo nadaljevali borbo proti vladi in da bodo porabili vsa sredstva, da strmo glavo nesposobni Bienenrthov kabinet. Sedaj ob 3. uri 25 min. je nastal v zbornici znova velik vihar. Povzročil ga je poslanec Renner, ki je vehementno napadel dr. Gessmanna, kar je izzvalo silno nevoljo med krščanskimi socialci. Glasovanje o proračunu se ima vršiti o nekaj minutah.

Portugalski kralj v Lsu?

Dunaj, 25. junija. V diplomatskih krogih zatrjujejo, da pride tekom poletja v Ls portugalski kralj Manuel, da se cesarju zahvali za podelitev velikega križca Štefanovega redu. Pri tej priliki bo ba je prosil tudi za roko nadvojvodinje Elizabete Franciške, hčerke nadvojvode Frana Salvatorja in nadvojvodinje Marije Valerije.

Štirje dalmatinski poslanci so vendarle izstopili iz »Narodne zveze«.

Zader, 25. junija. »Narodni List«, glasilo poslancev Biankinija, piše: Poslanci Ivčević, Biankini, Perić in Vuković so zahtevali na seji »Narodne Zveze«, da se jim iz važnih, od njih navedenih razlogov naj dovoli, da se absentirajo pri glasovanju o državnem proračunu, ki se na poseben način ozira na kulturne in ma-

terialne interese zapuščene Dalmaciji. Ker večina po nasvetu dr. Šusteršiča tej prošnji ni ugodila, so imenovani poslanci dne 17. t. m. prijavili svoj izstop iz »Narodne Zveze« izjavljajoč obenem, da so pripravljeni kot posebna skupina vstopiti v »Slovensko enoto«.

Razkritje o vohunu Nastiću.

Dubrovnik, 25. junija. Poslanec dr. Mitrović pribečuje v svojem organu novo senzacionalno razkritje o Gjorgju Nastiću. Dr. Mitrović piše, da je 1. 1906 dobila cesarjeva kabinetna pisarna pismo, podpisano od »eksekutivnega odbora bosansko-hercegovinske revolucionarne stranke«, v katerem se zahteva od cesarja, naj nemudoma izda ukaz, da Avstro-Ogrska zapusti Bosno in Hercegovino, sicer da bo revolucionarna stranka z bombami uničila vseh 80.000 avstro-ogrskih podanikov, ki se nahajajo v Bosni. To pismo je bilo poslano cesarju neposredno po srbskih demonstracijah leta 1906 v Sarajevu, ki so bile naperjene proti Hrvatom. Te protihrvatske demonstracije je vodil takrat Gjorgje Nastić. Zaradi tega je bil obsojen na 200 K globe, a te globe ni nikoli plačal, kar dovolj dokazuje, da je Nastić te demonstracije izval po nalogu vlade, da je bil torej agent - provocateur. A tudi gori navedeno pismo, podpisano od »eksekutivnega odbora bosansko-hercegovinske revolucionarne stranke«, ki vobče nikdar ni obstajala, ni pisal nihče drugi kakor Gjorgje Nastić. Dr. Mitrović zatrjuje, da je imel original tega pisma v rokah ter ga prepisal od besede do besede. Na to je primerjal pisavo v tem pismu z raznimi Nastićevimi rokopisi ter se prepričal docela, da je pisal gori imenovano pismo na cesarja res Gjorgje Nastić. Nastić je bil torej že 1. 1906, ko se je poslavljaj kot najbolj navdušen srbski rovdoljub, agent-provocateur, plačan od avstrijske vlade.

Ruski akademiki v Krakovem.

Krakovo, 25. junija. Tu sem je prispelo pod vodstvom vseučiliškega profesorja Pogodina 18 akademikov iz Petrograda. Med temi se nahajata tudi dva Poljaka. Na kolodvoru sta jih sprejela profesor dr. Zdziechowski in tajnik turistovskagraduša Rosner. Gostje so si pod vodstvom prof. Mycielskega ogledali znamenitosti mesta. Zvečer so priredili gostom na čast slavnostni banket, katerega se je udeležilo več odličnih oseb in mnogo poljskih akademikov.

Gospa Toselli se ne loči od moža.

Rim, 25. junija. Gospa Toselli, bivša saksionska prestolonaslednica, izjavlja, da so neresnične vesti, da bi se nameravala ločiti od svojega moža.

Zopet potres v Siciliji.

Mesina, 25. junija. V Mesini je zopet zavladal silen strah, ker so se jeli ponavljati potresni sunki. Danes ponoči od 8. zvečer do 6. zjutraj so čutili 15 močnih sunkov, ki jih je spremljalo silno podzemeljsko bobnenje. Prebivalstvo je bežalo iz stanovanj in vso noč kampiralo pod milim nebom. Tudi v Reggio di Calabria so čutili močne potresne sunke.

Someščanje!

Dne 27., 28. in 29. junija t. l. praznovalo bode pevsko društvo »SLAVEC« svojo petindvajsetletuico. V večjo proslavo tega praznika vršila se bode o tej priliki v Ljubljani velika pevška s'avnost, pri kateri se zbero mnogoštevilna odposlanstva slovenskih ter raznih slovenskih pevskih društev naše države.

Meščanstvo ljubljansko je doslej v podobnih prilikah vedno še pokazalo, kako mili in dragi so mu slovenski gostje v beli Ljubljani; prepričan sem zatorej, da stori to tudi sedaj s tem, da okraši svoje hiše z zastavami, kakor bodem tudi jaz na ta način okrasiti dal mestna poslopja.

V Ljubljani, 21. junija 1909.

Župan: **Jean Rihar**, l. r.

Dragi bratje!

V dneh 27., 28. in 29. junija obhaja slovensko delavsko pevsko društvo »Slavec« v Ljubljani svojo petindvajsetletnico. Povod tega pomembnega slavlja eminentno narodnega društva, pozivljamo vse brate člane, da se raznovrstnih priredb tekom teh slavnostnih dni udeležijo olivno v čim največjem številu.

Želovsko društvo »Sokol« v Ljubljani.

Privoščite si večkrat na teden
izborne testenine „Pekatele!“

2 200—2

Meteorološko poročilo.
Vilna nad morjem 506.1 Srednji srčni tlak 738.0 mm

Junija	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
23.	9. zv.	732.7	17.8	sl. jzhod	jasno
24.	7. zv.	732.8	13.5	sr. jzhod	del. jasno
	2. pop.	735.0	20.6	sr. jzhod	
25.	9. zv.	733.9	16.8	sl. jzhod	jasno
	7. zv.	735.3	14.9	sl. jug	
	2. pop.	733.6	21.4	p.m. sever	del. jasno

Srednja včerajšnja temperatura 19.7° norm.
86° in predvčerajšnja 17.0° norm. 18.7°.
Padavina v 24 urah 0.0 in 0.5.

Zahvala. 2408

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja ob boleznih in smrti našega iskreno ljubljenega očeta, ozir. staroga očeta, brata in strica, gospoda

Janeza Marinko

se tem potom najsrčneje zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znanem, ki so se tako v obitem številu udeležili pogreba ter s tem izkazali rajniku zadnjo čast.

Posebno pa se zahvaljujem slav. pevskega društva „Ljubljanski Zvon“ za tolažilno v sice segajoče petje.

Rodbina Marinkova.

Trgovski pomočnik

se sprejme takoj pri tvrdki M. Spreitzer v Ljubljani. 2378—3

Moško kolo

se kupi.

Ponudbe s ceno pod „moško kolo“ na uprav. „Slov. Naroda“. 2400

Risarja

zmožnega proračunov, sprejemem s 1. julijem t. l.

Ponudbe z navedbo plače je poslati v stavbno pisarno Jos. Hroneka na Bledu 2401—1

Nova enonadstropna vila v Ljubljani

z idilično in mirno lego ter lepim vrtom, se prodaja pod ugodnimi pogoji.

Pismena vprašanja pod „Vila 36“ na uprav. „Slov. Naroda“. 2164—4

V Savljah pri Ljubljani se po zmerni ceni prodaja mična

moderna vila

popolnoma opravljena, posebno priprava za rodovino z več otroki.

Pojasnila daje Iv. Nep. Plautz, na Rimski cesti št. 24. I. nadstr. v Ljubljani. 2352—3

Gozdni in poljski čuvaj.

Službo gozdnega in poljskega čuvaja odda občina Zgornja Šiška.

Prosilcem za to službo se je oglasiti do 10. julija t. l. pri podpisnem županstvu. 2399—1

Županstvo občine Zgornja Šiška dne 24. junija 1909.

Fran Zakotnik.

Glavnik za barvanje las.

Z navadnim česanjem izbremenimo sive ali rdeče lase v pristno svetlo plavo, rjavo ali pa črne! Popolnoma neškodljiv! Se rabi lahko leta in leta.

Na tisoče v rabi! Komad 5 K. Razpošilja

J. Schüller na Dunaju III.
Krieglergasse 6/30. 2396 12

Učenca

iz boljše rodbine sprejme fotografirski umetni zavod v Ljubljani.

Naslov pove upravištvo „Slovenskega Naroda“. 2422—1

10.000 parov čevljev!

4 pari čevljev samo K 6.50.

Vašed ugodnega ogromnega nakupa se odda za to nizko ceno: par moških in par ženskih čevljev, črni ali rjavih na trakove s močno zbitimi podplati, najnovije oblike, dalje par moških in par ženskih modnih čevljev, elegantnih in lahkih.

Vsi 4 pari samo K 6.50.

Za naročitev zadostuje dolgost. 2 04

Razpošiljanje po povzetju.

Izvoz čevljev KOHANE, Krakov št. 31.

Neugajajoče rad zamenjam.

Zahvala.

Povodom bridke izgube našega iskreno ljubljenega očeta

Ignacija Viranta

se čutimo dolžne, da se najsrčneje zahvalimo vsem, ki so med boleznijo obiskovali rajnika ter mu tako lajšali bolečine. Dalje vsem, ki so v tako lepem številu spremili rajnika k večnemu počitku, posebno pa častiti duhovščini, sl. uradništvu, občinskemu zastopu ter občins. vu sploh.

2420

V Velikih Laščah, dne 24. junija 1909

Žalujoci ostali.

Anton Arčan

stavniki mlinov in žag

v št. Jurja ob juž. železnici na Štajerskem

se priporoča s av. občinstvu

za izdelovanje mlinov in žag

tudi za majhne vode. 2232—3

Izdelujem po najnižjih cenah, izpričevala na razpolago.

Naznanilo.

Cenj. občinstvu v Ljubljani in na deželi vljudo naznanjam, da sem opustil s 1. junijem t. l. zastopstvo dežniške družbe zagrebske tvornice likerja, prej Fran Pokorny v Zagrebu, ter sem prevzel

zastopstvo že znane tvornice likerjev in žganih opojnih pijač Brata Vortmann v Sušaku pri Reki

ter bom vsem cenjenim dosedanjim svojim odjemalcem prejšnje tvrdke tudi sedaj postrezal v najboljši zadovoljnost, z nizkimi in solidnimi cenami ter najboljšim blagom, n. pr. slivovke, tropinovec, brinovcem, z različnimi likerji, konjakom, rumom itd. — Posebno priporočam specialitete: „Pellinovec“, „Sokol“, „Primorec“, „Eglica“ in „Vortmann“ ker so to zjamčeno najboljše žledčali likerji.

Prepričan sem, da bom z izdelki omenjene že odlikovane tvornice zadovoljil vse cenjene odjemalce ter se priporočam že vnaprej najvljudneje za mnogobrojna naročila z odličnim spoštovanjem

Fran Remic

2270 2

v Ljubljani, Škofje ulice št. 4.

Varaždinske Toplice

Celo leto odprte!

2202—5

Odlikovane z velike zlato kolajno in častnim znakom na mednarodni zdravniški razstavi, Dunaj 1903 in milionski razstavi, Budapešta 1903 itd. itd. — Sezona od 1. maja do 1. oktobra

Staroznane žveplene toplice na Krvaškem.

Železniška postaja Zagorske železnice!

Analiza dvornega svetnika prof. dr. Ludwiga v letu 1894: 18° Celzija vroč vrelce, izvešao močvirje neprekosljive a učinka pri revmi mišic in v členkih, bolečine v čeloku, vnetici in zlomljenju kosti, protinu, nevarljivi kakor ischias itd., ženskih boleznih, kožnih in skrivnih boleznih, kroničnem obolenju ledvic, katarju v mehurju, škrotulozi, rahitis, zastupljenju s svincom in zastupljenju s živim srebrom itd. Zdravljenje s pitjem: pri boleznih grla, pri, jeter, želodca, čreves, hémorrhoidov itd. Elektrizacija, masaže. Zdravilišče s vsemi komforti. Popolnoma dodela: zdrav hotel s krasnimi sobami v prelepi legi s modrno opravo, prvovrstna kopališča v hiši, dvigalo, električna razsvetljava, elegantne čitalnice, restavracija, kavarna itd., solne kopeli, zdravljenje s mrzlo vodo, s prično kopeljo po Kneippu. Krasen velik park, stalna vojaška zdrav. godba. Posebni vozovi pri kopališkem oskrbništvu, ako se narode naprej, pošta, telegraf in telefon. Kopališki zdravnik dr. J. Matković. — Prospekte raspisila zastoj in poština prosto

oskrbništvu kopališča.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Podružnica v Spiljetu. Podružnica v Celovcu. Podružnica v Trstu. 14—71

Del. glavica K 2.000.000. Stritarjevo ulice št. 2. Rezervni fond K 200.000.

Promese na komunalne srečke à kron 15%.

„ „ kreditne srečke à kron 20

„ „ 1. julija

„ „ 1. julija

glavni dobiček kron 300.000

„ „ kron 300.000

Obrestuje vloge na knjižico in na tekoči račun po 4%.

Učiteljica

180 primerne službe brez počitnice.

Naslov pove upravištvo „Slovenskega Naroda“. 2402—1

Mesečna soba

solidno meblirana, s posebnim vdom ter razgledom na ulico, se tak odda v Vogovi ulici št. 12, II. nadstropje, desno. 2859—

Modna trgovina za dame

P. Magdić

Ljubljana, nasproti glavne pošte

priporoča moderce, bluze, spodnja krila, damsko perilo, ročavice, nogavice, čipke, svilo, baršun in ves moderni nakit ter potrebščine za šivilje in krojače. Solidne cene.

19*1

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvlaček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1909.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

7-03 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak (čez Podrožico), Celovec.

7-25 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9-26 dopoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

11-40 dopoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, (čez Podrožico), Celovec.

3-32 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3-28 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, (čez Podrožico), Celovec.

6-23 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

7-40 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9-00 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, (čez Podrožico), Prago, Draždane, Berlin.

6-42 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Gorica, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., (od 30. maja le ob nedeljah in praznikih na progi Ljubljana juž. žel.-Trbiž, od 1. julija na progi Ljubljana juž. žel., — Jesenice vsak dan).

Odhod iz Ljubljane (državne železnice):

7-28 jutraj: Osebn. vlak v Kamnik.

2-05 popoldne: Osebn. vlak v Kamnik.

7-10 zvečer: Osebn. vlak v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (južne železnice):

7-12 jutraj: Osebn. vlak iz Berlina, Draždan, Prago, Beljaka, juž. žel., Trbiža, Jesenice, Gorice, Trsta, Tržiča.

8-52 jutraj: Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11-23 dopoldne: Osebn. vlak iz Berlina, Draždan, Prago, Celovca, Beljaka, juž. žel., čez Podrožico in Trbiž, Gorice, dr. žel., Jesenic, Tržiča.

2-58 popoldne: Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

4-15 popoldne: Osebn. vlak iz Beljaka, juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka, (čez Podrožico), Gorice, dr. žel., Trsta c. kr. dr. žel., Jesenic, Tržiča.

6-40 zvečer: Osebn. vlak iz Berlina, Draždan, Prago, Celovca, Beljaka, (čez Podrožico), Jesenic.

8-42 zvečer: Osebn. vlak iz Beljaka, juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožico), Trsta, c. kr. dr. žel., Gorice, dr. žel., Jesenic, Tržiča.

9-07 zvečer: Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11-08 ponoči: Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožico), Trsta, c. kr. dr. žel., Gorice, dr. žel., Jesenic.

Prihod v Ljubljano (državne železnice):

6-46 jutraj: Osebn. vlak iz Kamnika.

10-59 dopoldne: Osebn. vlak iz Kamnika.

6-10 zvečer: Osebn. vlak iz Kamnika.

9-55 zvečer: Osebn. vlak iz Kamnika.

(Le ob nedeljah in praznikih).

Casi prihoda in odhoda so navedeni v srednjem evropskem času.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Domač dober izdelek!

Srajce za gospode

: bele in barvaste po nizkih cenah priporoča :

Anton Šarc, Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 8. 1586 73

Razpis.

Na dan obletnice poroke Njeje o. in kr. Visokosti gospe nadvojvodinje Marije Valerije je razdeliti 400 K med petere ubegih vdov ljubljanskih.

Prošnje teh podpor je vlagati pri mestnem magistratu do 20. julija t. l.

Mestni magistrat Ljubljanski

dne 18. junija 1909

Vončina l. r.

županov namestnik.